

BLYTTIA

NORSK BOTANISK FORENINGS TIDSSKRIFT

1955

NR. 3

OSLO

Badstua fra Istad i Slidre. En dendrokronologisk tidfesting.

*DENDROCHRONOLOGICAL DATING OF AN OUST-HOUSE
FROM ISTAD, SLIDRE, VALDRES.*

Av
PER EIDEM

Denne tidfestingen er det første resultat i en rekke undersøkelser av bygningsmateriale fra Sør-Norge som etter hvert vil bli lagt fram.

Arbeidet er muliggjort ved økonomisk støtte fra Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd. Jeg vil hermed takke Forskningsrådet, professor dr. O. A. Høeg og cand. real. Håkon Damsgård for verdifull hjelp og museumsdirektør Reidar Kjellberg for imøtekommenhet under innsamlingen av materiale. Avskriften av temperaturdata fra Det Norske Meteorologiske Institutt er besørget ved meteorolog fru Inger Bruun.

Flekkefjord i november 1954.

Per Eidem.

Våren 1952 tok cand. mag. Håkon Damsgård borprøver i 10 veggstokker på badstua fra gården Istad i Volbu, Ø. Slidre i Valdres da jeg skulle forsøke en tidfesting av tømmer fra denne stua. Det ble tatt 2 prøver av hver stokk.

Huset står nå på Norsk Folkemuseum på Bygdøy (fig. 1). Ifølge Museets fører for friluftsavdelingen (1950) skal det ikke ha vært i bruk til bading, men til tørking av korn og lin. Stua er ellers av samme type som vanlig hos eldre badstuer.

Mikroskopet viste at 2 av stakkene var av furu, de andre 8 var av gran. Årringbreddene ble målt på alle borprøvene med en Leitz lupe (8 ×) forsynt med en måleskala inndelt i 1/10 mm. De enkelte årringserier ble behandlet som angitt i Eidem (1953). Først ble de to serier fra samme stokk sammenpasset og middelverdiene av årringbreddene beregnet. Så ble middelseriene korrigert og standardisert og deretter sammenlignet. De standardiserte verdier, årringindeksene, er angitt i prosent.

Alle 8 granstokkene ble sammenpasset, men bare 6 av dem ble tatt med i en middelserie, da de 2 siste hadde noe avvikende vekst. De 2 furustokkene ble sammenpasset innbyrdes, men er ikke tidfestet.

Fig. 2 viser hvorledes middeltemperaturen for månedene juni—juli varierte ved de meteorologiske stasjoner Vollen i Slidre, Eidsvoll og Trondheim gjennom årrekken 1870—1915. Diagrammene er satt opp